

14. 3. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vyhoštění a zákaz pobytu

Trestní zákon disponuje přesně stanoveným katalogem druhů trestů. Z toho vyplývá, že soud může za spáchané trestné činy uložit pouze ty tresty, které trestní zákon dovoluje. Výčet druhů trestů lze nalézt v obecné části trestního zákona v ustanovení § 27. Mezi tyto tresty patří vedle trestů odnětí svobody, obecně prospěšných prací, ztráty čestných titulů a vyznamenání, ztráty vojenské hodnosti, zákazu činnosti, propadnutí majetku, peněžitého trestu, propadnutí věci, i trest vyhoštění a trest zákaz pobytu.

Trestní zákon disponuje přesně stanoveným katalogem druhů trestů. Z toho vyplývá, že soud může za spáchané trestné činy uložit pouze ty tresty, které trestní zákon dovoluje. Výčet druhů trestů lze nalézt v obecné části trestního zákona v ustanovení § 27. Mezi tyto tresty patří vedle trestů odnětí svobody, obecně prospěšných prací, ztráty čestných titulů a vyznamenání, ztráty vojenské hodnosti, zákazu činnosti, propadnutí majetku, peněžitého trestu, propadnutí věci, i trest vyhoštění a trest zákaz pobytu. Obecné podmínky pro ukládání trestu vyhoštění a trestu zákazu pobytu jsou uvedeny v § 57 a § 57a trestního zákona.

Trest vyhoštění není možno uložit pachateli, který je občanem České republiky. Soud tedy může uložit tento trest pouze pachateli, který nemá občanství České republiky nebo není osobou, které bylo přiznáno postavení uprchlíka.

Trest vyhoštění může být soudem uložen, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku, anebo jiný obecný zájem. Trest vyhoštění lze uložit samostatně, a to v souladu s § 28 i v případě, že trestní zákon ve zvláštní části trest vyhoštění za daný trestný čin nestanoví. Vyhoštění je však samozřejmě možno uložit i vedle jiného trestu. Soud může uložit trest vyhoštění ve výměře od jednoho roku do deseti let, anebo na dobu neurčitou. Při rozhodování o délce trvání trestu soud přihlíží ke stupni společenské nebezpečnosti trestného činu, možnostem nápravy a poměrům pachatele a ke stupni ohrožení bezpečnosti lidí, majetku nebo jiného obecného zájmu.

Zákon vymezuje i čtyři případy, kdy soud trest vyhoštění neuloží. Především je to za situace, kdy se nepodařilo zjistit státní příslušnost pachatele, dále pokud byl pachateli poskytnut azyl a také pokud má pachatel na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt, má zde pracovní a sociální zázemí a uložení trestu vyhoštění by bylo v rozporu se zájmem na spojování rodin. Trest vyhoštění nebude uložen ani v případě, že hrozí nebezpečí, že pachatel bude ve státě, do kterého by měl být vyhoštěn, pronásledován pro svoji rasu, národnost, příslušnost k určité sociální skupině, politické nebo náboženské smýšlení, nebo jestliže by vyhoštění vystavilo pachatele mučení či nelidskému nebo ponižujícímu zacházení anebo trestu.

Jakmile byl trest vyhoštění ve výměře od jednoho roku do deseti let vykonán, hledí se na pachatele, kterému byl uložen, jako kdyby nebyl odsouzen.

Trest zákazu pobytu spočívá v tom, že se odsouzený nesmí po dobu výkonu tohoto trestu zdržovat na určitém místě nebo v určitém obvodu (k přechodnému pobytu na takovém místě nebo v takovém obvodu v nutné osobní záležitosti je zapotřebí povolení) Trest zákazu pobytu se ukládá ve výměře na jeden rok až pět let, a to vždy pachateli, který spáchal úmyslný trestný čin. Soud tento trest ukládá,

jestliže to vyžaduje ochrana veřejného pořádku, rodiny, zdraví, mravnosti nebo majetku, přičemž se bere zřetel na dosavadní způsob života pachatele a místo spáchání činu.

I trest zákazu pobytu může být uložen jako trest samostatný, pokud má být uložen za trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice trestní sazby nepřevyšuje tři léta, a jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu není třeba. Stejně jako trest vyhoštění také trest zákazu pobytu může být uložen i v případě, že trestní zákon ve zvláštní části trest zákazu pobytu za daný trestný čin nestanoví. Soud je navíc oprávněn uložit na dobu výkonu trestu zákazu pobytu přiměřená omezení a povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)